

הפקדת האחריות על יחידת הסמך לשכת הקשר "נתיב" בידי השר אביגדור ליברמן

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס, לקבוע כי השר אביגדור ליברמן יופקד על יחידת הסמך: לשכת הקשר "נתיב", אשר תישאר במשרד ראש הממשלה.

דברי הסבר

לשכת הקשר "נתיב" (להלן – נתיב) פועלת כיחידת סמך במשרד ראש הממשלה. מוצע לקבוע כי השר אביגדור ליברמן יופקד על נתיב, אשר תישאר כיחידת סמך של משרד ראש הממשלה. זאת, לאור העובדה שלשר ליברמן היכרות מעמיקה עם תחום פעילותה של נתיב, שעליה היה מופקד גם בעבר. נתיב תישאר כיחידת סמך של משרד ראש הממשלה כדי לשמר את הזיקה בינה לבין המשרד, לאור פעילותה, בהתאם לפרקטיקה הנוהגת ביחס לנתיב בשנים האחרונות.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

לא רלוונטי.

תקציב

לא רלוונטי.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

לא רלוונטי.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

לא רלוונטי.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטת ממשלה 59 מיום 07.06.2020.

החלטת ממשלה 1473 מיום 30.5.2016.

החלטת ממשלה מספר 31 מיום 26.5.2015.

החלטת ממשלה 45 מיום 26.4.2009.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצ"ב.

סיווגים

סיווג ראשי: 03תהליך.

תחום פעולה עיקרי: 04ישראל והעם היהודי.

מוגש על ידי ראש הממשלה

ה' באב התשפ"א
14 ביולי 2021

היועצת המשפטית

ירושלים, כ"ז בתמוז התשפ"א

07 ביולי 2021

סימוכין : 5886503550

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה : לקבוע כי השר אביגדור ליברמן יופקד על יחידת הסמך : לשכת הקשר "נתיב", אשר תישאר במשרד ראש הממשלה.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטי המשפטיים :

מוצע לקבוע כי השר אביגדור ליברמן יופקד על לשכת הקשר "נתיב", אשר תישאר כיחידת סמך של משרד ראש הממשלה.

בדברי ההסבר צוין כי נתיב תישאר כיחידת סמך של משרד ראש הממשלה כדי לשמר את הזיקה בינה לבין המשרד, לאור פעילותה, בהתאם לפרקטיקה הנוהגת ביחס לנתיב בשנים האחרונות.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם :

1. הפקדת האחריות על יחידת הסמך : לשכת הקשר נתיב בידי השר אביגדור ליברמן, שר האוצר, ללא העברת שטח הפעולה עצמו ממשרד ראש הממשלה למשרד האוצר שבאחריותו, מעוררת קושי משפטי.

הוראות חוק-יסוד : הממשלה קובעות, בין היתר, כי "שר יהיה ממונה על משרד ... " (סעיף 5ג' לחוק היסוד), וכן כי "... שר אחראי בפני ראש הממשלה לתפקידים שעליהם ממונה השר " (סעיף 4 לחוק היסוד).

ככלל, שטחי הפעולה שעליהם אחראי השר נכללים במסגרת המשרד שעליו הוא ממונה, ומצב דברים שלפיו שר ממונה על שטח פעולה במשרד שעליו ממונה שר אחר מעוררת קושי בהיבטים הנוגעים לאחריות המיניסטרילית - כפועל יוצא מהפקדתו על תחום פעולה שנמצא באחריותו של שר אחר. קשיים נוספים עשויים להתעורר לעניין שאלת אחריותו של השר הממונה על המשרד ביחס לשטח הפעולה שנותר בתחומו על אף שהופקד עליו שר אחר, הממשקים בין שני השרים, ואופן הסדרת ההיבטים הארגוניים-מינהליים הנוגעים לשטח הפעולה.

יוער כי בנסיבות העניין מדובר על הפקדת האחריות על נתיב בידי השר אביגדור ליברמן באופן אישי, קרי, על דרך נקיבת שם, ולא בתפקידו כשר האוצר. בהתאם לכך, החלטת הממשלה בנושא תפקע עם כינונה של ממשלה חדשה.

במקרה דנא למרות הקושי, אין מניעה משפטית לאשר את ההחלטה נוכח הפרקטיקה הנוהגת מזה שנים בעניין לשכת הקשר נתיב – שבעבר קיבלה אישור משפטי, שלפיה האחריות עליה הופקדה בידי שר תוך השארתה כיחידת סמך של משרד ראש הממשלה; וכן לאור נסיבות חריגות ויוצאות דופן הקשורות בנתיב. בהתאם לכך, ובהמשך להיוועצות עם הגורמים הרלוונטיים במחלקת ייעוץ וחקיקה ביוני 2020 עובר להחלטת ממשלה 59 מיום 7.6.2020, אין בקושי המשפטי האמור כדי להוות מניעה משפטית לאשר את הצעת ההחלטה.

היועצת המשפטית

עוד יובהר, כי העובדה ששטח הפעולה נותר במשרד ראש הממשלה אינה גורעת מאחריותו של השר אביגדור ליברמן בפני ראש הממשלה גם ביחס למילוי תפקידו זה, כאמור בסעיף 4 לחוק-יסוד: הממשלה.

2. בחודש אוגוסט 2013 פורסם דוח מבקר המדינה בעניין "לשכת הקשר נתיב" (להלן – דוח המבקר). בדוח המבקר צוין, בין היתר, כדלקמן:

"במרץ 2009 החליטה הממשלה, ששר החוץ יופקד מטעם ראש הממשלה על יחידת הסמך: לשכת הקשר נתיב, אשר תישאר במשרד ראש הממשלה. ההחלטה לא יצקה תוכן קונקרטי למילים המופשטות, לא לוותה בהסדרה מעשית ומינהלית של השינוי והותירה בעמימות את משמעות המושג הפקדה ואת מהות הסמכויות ויחסי הגומלין ההדדיים שבין נתיב, ראה"ם, השר המופקד על נתיב ומשרד ראה"ם בכל הקשור לארגון ולפעילותו. זאת, בעיקר נוכח המורכבות הנובעת מהפקדת הארגון בידי דרג מיניסטרילי המצוי מחוץ למשרד ראה"ם, שעה שהמערכת המינהלית שבאמצעותה הוא אמור להתנהל, מצויה ברובה במשרד ראה"ם, וללא זיקה לשר המופקד."

על גורמי הניהול והמקצוע הרלוונטיים לתת את דעתם לדוח המבקר, על-מנת לוודא את התנהלותה התקינה של נתיב שעה שהופקדה בידי השר אביגדור ליברמן, אך הותרה כיחידת סמך של משרד ראש הממשלה.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

לא רלוונטי.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

בשים לב לאמור לעיל, אין מניעה משפטית לאשר את הצעת ההחלטה.

שלומית ברנע פרגו, עו"ד
היועצת המשפטית